

**SFÂNTUL
NECTARIE DE LA EGHINA**

Opere complete

2

DESPRE PREOȚIE

Traducere din neogreacă de Laura Enache

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2013

CUPRINS

Studiu introductiv (Arhimandrit Hrisostomos Sabbatos)	9
Cuvânt către cititori	25

Capitolul I **Despre preoție**

1. Taina preoției ca slujire sfântă	29
2. Despre necesitatea arhieriei în Biserică.....	34
3. Superioritatea preoției în Noul Testament față de preoția Vechiului Testament	35
4. Despre rânduiala preoției	36
5. Despre temeiul preoției în Biserică	38
6. Despre lucrarea de căpătâi a preotului.....	42
7. Despre succesiunea vredniciei apostolești.....	44
8. Despre episcop	46
9. Mărturii istorice despre treapta și vrednicia episcopului și deosebirea treptelor episcopilor și preoților	47
10. Răspuns împotriva celor ce neagă temeiul preoției.....	52
11. Răspuns celor ce neagă diferența esențială dintre treapta de episcop și cea de preot.....	53
12. Numirile episcopilor	55

13. Despre lucrările liturgice ale treptei episcopale și despre celelalte rânduieli prin care episcopii se deosebesc de preoți	59
14. Dreptul episcopilor la hirotiesire.....	60
15. Despre îndatoririle preotului	61
16. Despre cuviința preotului	63
17. Despre sfințenia preotului	65
18. Despre desăvârșirea morală a preoților.....	66
19. Expresii ale adevăratei cuvioșii a preotului	67
20. În ce mod păstorul duhovnicesc își păzește rânduiala.....	69
21. Despre cum trebuie să fie păstorul duhovnicesc în relațiile sale	71
22. Despre îndatoririle morale ale păstorilor duhovnicesți	72
23. Despre îndatoririle religioase ale păstorilor duhovnicesți.....	75
24. Despre însușirile cugetului – naturale și dobândite – ale păstorului duhovnicesc.....	77

Capitolul al II-lea

Despre primat în ierarhie

1. Despre primatul Sfântului Apostol Petru, potrivit cu doctrina teologilor Bisericii Romane	81
2. Despre celelalte două citate evanghelice pe care se sprijină adeptii primatului papal.....	98
3. Despre numirile doxologice date Sfântului Apostol Petru de imnografi bisericești și melozi.....	103

Capitolul al III-lea

Despre egalitate în ierarhie

1. Despre egalitatea episcopilor	107
--	-----

2. Mărturii ale preoților catolici.....	114
---	-----

Scholia

I. Despre preoție	133
II. Despre primat în ierarhie.....	135
III. Despre egalitate în ierarhie	140

Recenzia lui Hrisostom Papadopoulos la lucrarea Sfântului Nectarie	147
Bibliografie	149
Anexe	151
Indice onomastic și de termeni importanți	169
Indice de referințe scripturistice	181

Capitolul al III-lea

Despre egalitate în ierarhie

1. Despre egalitatea episcopilor

Episcopii sunt egali unii față de alții, fiindcă primesc puterea nemijlocit de la Însuși Hristos. La hirotonirea lor, se pogoară peste ei Însuși Preasfântul Duh și îi arată pe ei
5 episcopi. Căci și pe cei dintâi episcopi ai Bisericii, pe Sfinții Apostoli, i-a arătat astfel Preasfântul Duh, când S-a pogorât peste ei în ziua Cincizecimii. Și de vreme ce Preasfântul Duh, pogorându-Se S-a revărsat peste toți și nu numai peste Sfântul Petru, urmează că toți Apostolii au fost arătați
10 deopotrivă episcopi și păstori ai turmei Domnului nostru Iisus Hristos. Prin aceasta toți sunt hirotoniți în mod egal și sunt păstori ai unei singure turme și deci toți împreună episcopi și egali unii cu alții.

Egalitatea vredniciei episcopale este dovedită și de îm-
15 părțirea egală și nediferențiată a darurilor Sfântului Duh¹ către Apostoli. Prin pogorârea Duhului Sfânt și prin insuflarea Lui și din puterea egală și comună dăruită tuturor Apostolilor de a lega și dezlega păcatele². Iar dacă toți au primit în mod egal, atunci înseamnă că toți au același har
20 și putere și sunt egali unii cu alții. Din faptul că Apostolii sunt egali unii cu alții rezultă că și cei desemnați de ei episcopi și succesori ai lor sunt egali. Astfel încât nici o întâietate

---

¹ Fapte 2, 2-4.

² In 20, 22-23; Mt. 18, 18.

nu îl deosebește pe Petru de restul Apostolilor și, prin
 urmare, nici cei arătați de Petru episcopi nu sunt superiori
 25 față de ceilalți împreună cu ei episcopi prohirisiți episcopi
 de către ceilalți Sfinți Apostoli. Marele Arhiereu, Cel ce
 este din veac Arhiereu, i-a prohirisit pe Apostoli ca pro-
 povăduitori ai Cuvântului dumnezeiesc, și îi arată pe ei
 lucrători ai dumnezeieștii voințe, punându-le dinainte
 30 veșnicia lucrării tainei mântuirii neamului omenesc. Ma-
 rele Arhiereu, Pantocrator, trimite peste lumea întreagă
 „pace vouă”³, zicând: „Precum M-a trimis pe Mine Tatăl,
 așa și Eu vă trimit pe voi”. Și zicând astfel a suflat peste ei
 și a zis: „Luați Duh Sfânt. Oricăruia veți ierta păcatele, li se
 35 vor ierta lor și oricui le veți ține, ținute vor fi”⁴ și „Mer-
 gând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele
 Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, și învățându-i pe ei
 să țină toate câte v-am poruncit Eu vouă. Și iată, Eu voi fi
 cu voi până la sfârșitul veacurilor. Amin”⁵.

40 Marele Arhiereu îi prohirisește pe Apostoli propo-
 văduitori ai Cuvântului lui Dumnezeu și cine are putere
 să îi distrugă pe ei?

Marele Arhiereu îi arată pe Apostoli lucrători egali și
 cine poate să îi supună pe ei?

45 Marele Arhiereu le rânduiește lor marea lucrare a
 mântuirii și cine poate să smulgă aceasta de la ei?

Marele Arhiereu îi trimite pe Apostolii Lui în lumea
 întreagă și cine îi poate împiedica pe ei? Dacă nimeni nu
 poate asta, atunci cum e cu putință ca, acordând lui Petru,
 50 și numai lui, toate aceste daruri, de la ceilalți să fie luate?
 Și dacă toți se bucură de aceste harisme, pentru ce i-ar fi
 acordate numai lui Petru? Și de vreme ce lucrarea mântuirii
 este lucrată prin toți ceilalți Apostoli, de ce i-ar fi acordată
 aceasta numai lui Petru? Iar dacă lucrarea mântuitoare

³ In 20, 19; 21, 26.

⁴ In 20, 21-23.

⁵ Mt. 28, 19-20.

55 este pe bună dreptate dăruită tuturor și dacă aceasta se
petrece pururi la toți succesorii celorlalți Apostoli deo-
potrivă, pentru ce atunci lucrarea mântuitoare ar fi rezervată
numai episcopului Romei, văzut ca singur succesori al Sfân-
tului Apostol Petru? Pentru ce ar fi interzisă celorlalți Apos-
60 toli și succesoriilor lor? Dar, întrucât Petru este singurul
izvor din care izvorăște apa cea vie, atunci cum vor fi mân-
tuite neamurile care s-au întors la credință prin ceilalți
Apostoli? Căci cei ce caută inegalitatea între Apostoli, află
inegalitate chiar și între episcopii care au primit apa harului
65 din același izvor. Întrucât Petru, în timpul călătoriilor lui
apostolice, a întemeiat multe comunități creștine și pe
mulți i-a prohirisit episcopi, adepții primatului aleg unul
dintre aceștia și îl pun mai presus de toți. După care
logică? Cu ce drept? Cu neputință de știut. Poate cu măsura
70 prin care au echivalat vrednicia Apostolului însuși cu vred-
nicia succesoriilor lui. Măsurarea aceasta a pregătit-o logica
lui Vellarmin și a celor de un cuget cu el, care este toto-
dată, precum am arătat, diferită chiar și de logica lui Aris-
totel și de cea mai elementară logică.

75 Egalitatea vredniciei apostolești rezultă și din con-
cepția unei singure pietre de temelie și a unei singure zidiri
„pe temelia Apostolilor și Profeților, piatra din capul un-
ghiului fiind Iisus Hristos, întru Care orice zidire bine al-
cătuită crește ca să ajungă locaș sfânt întru Domnul, întru
80 Care și noi suntem zidiți sălaș al lui Dumnezeu în Duhul”⁶.
Dacă, așadar, zidirea este una și piatra de temelie una,
atunci Apostolii, precum spune Sfântul Pavel, întocmai ca
niște înțelepți arhitecți, se întemeiază pe piatra de temelie
care este Hristos. Deci dacă Altul zidește, adică un Altul
85 este Cel Ce săvârșește lucrarea zidirii, și Acesta este Hristos⁷,
atunci cum unul dintre Apostoli, Petru, poate să fie privit
când ca piatră de temelie, când ca singur arhitect, când ca

---

⁶ Ef. 2, 20-22.

⁷ I Cor. 3, 10-11.